

VECKOBLADET

2013:34

131122

RÖDA KAPELLET

Spelar musik av Kurt Weill
ur Tolvskillingsoperan
Dirigent: Per Falck

+ jan hammarlund
som sjunger egna sånger

Fredag 13 december

klockan 18:30

Magle Konserthus,

Magle Stora Kyrkogata 4 (Studentsångarnas lokal, f.d. Frälsningsarmén)

Entré: 100 kronor

[Affisch »](#)

DOC LOUNGE LUND: AFRICAN CYPHER, 26 NOVEMBER

THE AFRICAN CYPHER

Av Bryan Little / Sydafrika, 2012 / 89 min.

En explosion av starka rörelser och elektrifierande musik, där vi möter sydafrikanska ungdomar som berättar ohämmat och poetiskt om det de älskar mest: dans.

FÖRFILM: DON'T BE AFRAID, IT'S ONLY MOVEMENT (Skånes Dansteater)
(David Thibel, Sverige 2012, 10 min)

Tre professionella dansare från Skånes Dansteater och tre amatördansare i rullstol från FIFH:s Aktiva Tjejer möter varandra för att vidga perspektivet på dans och funktionsnedsättning. Resultatet blev fångat på foto och film. Visningen introduceras av Megala Axelsson och regissören David Thibel.

Mer om AFRICAN CYPHER: Streetdansscenen i sydafrikanska townships består av en mängd stilar som isipantsula, krumping, b-boying och sbhujwa, vilka utöver dans även innefattar kulturer, språk och livsstilar. För de dansare som ingår i grupperna Mamelodi och Cape Flats handlar dansen om mycket mer än bara show och teknik. Den är ett sätt att överleva för ungdomar som många kommer från en bakgrund av fattigdom och kriminalitet. Deras konst handlar istället om att använda sina kroppar och sin kreativitet på ett konstruktivt sätt. The African Cypher utsågs bland annat till det prestigefyllda "Publikens val"-priset som bästa sydafrikanska dokumentär vid dokumentärfestivalen Encounters 2012.

NÄR: 26 November kl 19.00-23.00

VAR: Mejeriet, STORA SÖDERGATAN 64, LUND

ENTRE: 80 kr // Student 60 kr

GULDKORT 300 kr, ger dig fritt inträde till alla ordinarie visningar under hösten.

PUSSELBITAR

Tortyr

1

Juden Alfons skrik när SS torterade honom med ett strykjärn störde den estniske samarbetsmannen Edgar. (*Sofi Oksanen, När duvorna försvann, Bonniers 2013*)

Tortyr 2

En pojke brändes med strykjärnet och fick ett stort brännsår på ryggen. På sjukhuset konstaterades att såret har "en storlek av ett ordinärt strykjärn". Brännskadan var av andra graden, vilket innebär att överhud och läderhud skadats. (*Mobbning på privatskolan Lundsberg TT 20/11*)

Bilden är lånad från en SvD-artikel

Ursårat 1

Livsfarliga järnvägar. Fyrdubbling av antalet allvarliga fel sedan 2008. Regeringen skär ner järnvägsunderhållet för att få råd med jobbskatteavdrag. (*STV Aktuellt 21/11*)

Ursårat 2

”Sex elever! Det är 600 000 kronor – det måste du förstå.” Så försökte rektorn få en språklärare att höja elevers betyg efter att de, och deras föräldrar klagat”. Maria Sundén Jelmini om Martin Elias-gymnasierna. (*SvD 15/11*)

Hotad yttrandefrihet.

”När Ung Vänster försökte dela ut flygblad på gymnasimässan i Lund slängdes de ut av arrangören Lunds kommun” (*Cecilia Nebel, SDS 20/11*)

Så skapas moderater

”När kvaliteten i den gemensamma välfärden sjunker, växer trycket att köpa privat välfärd. Då blir vi alla moderater – i själen.” (*Daniel Suhonen, SDS 18/11*)

RÄDDA MÅRTENSTORGET

Motion till Lunds kommunfullmäktige från Mats Olsson(v) & Hanna Gunnarsson(v)

Torghandeln på Mårtensorget är i kris. Orsaken är att färre människor väljer att göra inköp på torget, vilket lett till vacklande intäkter av försäljningen. Långt in på 1990-talet räknades Mårtensorget till ett av de mer attraktiva torgen i Sverige. Sedan dess har vi sett en mer eller mindre konstant minskning av försäljningsvolym och antal handlare.

Det finns två sätt för kommunen att förhålla sig till detta. Antingen acceptera detta som en effekt av ändrade köpvanor, eller att göra något åt saken. Av kulturhistoriska skäl, men också för att Lunds centrum för framtiden ska behålla sin attraktivitet, vill vi med denna motion förespråka att något görs. Att vänta på att nya etableringar i närområdet ska bidra till att lyfta torghandeln räcker inte. Tills dess torde den siste handlaren redan ha packat ihop.

Nedan föreslås ett antal skarpa åtgärder för fullmäktige att överväga. Alla är av karaktären att de kan genomföras med relativt kort varsel. De är inte beroende av varandra, utan en eller flera kan genomföras oavsett de andra. Flera av dem är av den karaktären att de torde gynna centrumhandeln i stort. Förhoppningsvis kan debatten om åtgärderna också ge nya impulser till förslag för att lyfta torghandeln på Mårtensorget.

Vi föreslår följande åtgärder:

- att fria torghandelstider, alternativt förlängda öppettider till 19.00 med starttid senast 15.00, införs på Mårtenstorget
- att torgtaxan på Mårtenstorget under vardagar avskaffas under ett år
- att torgtaxan på Mårtenstorget på lördagar halveras under ett år
- att loppisförsäljningen på Södra Esplanaden via Råbygatan leds upp till Mårtenstorget
- att kommunen uppför permanenta handelsbodas i trä längs Mårtenstorgets ena sida
- att en stor och attraktiv lekplats anläggs på Mårtenstorget
- att barnvänliga transporter mellan parkeringshusen, Mårtenstorget och andra centrala noder i staden organiseras med minitåg på gummihjul, gärna eldriva

KENNEDYMORDET: MEDBORGARRÄTTSKAMPEN I USA HANDLADE OM JÄMLIKHET AV GUNNAR STENSSON

President Kennedy tog klar ställning i frågan om medborgarrätten i ett tal sommaren 1963. Det var ett kontroversiellt tal i en nation med många breivikar och kan ha bidragit till beslutet att mörda honom. Detta är vad han sa.

”Kärnpunkten i denna fråga är om alla amerikaner ska få åtnjuta lika rättigheter och likvärdiga framtidsmöjligheter... Om en amerikan inte får inta sin lunch på en restaurang som står öppen för allmänheten, enbart av den anledningen att hans hud är mörk, om han inte har möjlighet att skicka sina barn till de bästa skolor som står till allmänhetens förfogande, om han inte får rösta på de förtroendemän som ska representera honom (så har han) ännu inte befriats från socialt och ekonomiskt förtryck.”

Kennedy avslutade talet så här: ”Denna nation skall trots alla sina stora förhoppningar och alla sina stora ord inte bli helt fri förrän alla dess medborgare blivit – jämlika.”

Fel! Han sa inte ”jämlika”, fast talet handlade om jämlikhet. Han sa ”fria”.

Frihet förutsätter jämlikhet. I dagens USA, Europa och Sverige ökar det sociala och ekonomiska förtrycket. Alla har inte lika rättigheter och likvärdiga framtidsmöjligheter. Alltså är vi inte fria. Det är vad Kennedy säger.

(Talet citeras av Per T Ohlsson i artikeln ”Femtio år efter Dallas”, SDS 17/11)

I ”VALFRIHETENS” SKOLA MOBBAS LÄRARE AV REKTOR, ÄGARE, FÖRÄLDRAR OCH ELEVER AV GUNNAR STENSSON

En svenskalärare berättar om hur en grupp elever klagade hos rektor på den höga undervisningsnivån. Om han inte sänkte den skulle eleverna sluta. ”Vi måste veta att vi sitter i knäna på eleverna”, sa rektorn. Efter en termin med liknande krav - och en skilsmässa – sjukskrevs läraren. Samma vecka kom ett uppsägningsbrev. Sedan anställdes en ny lärare. En foglig.

Maria Sundén Jemini berättar om detta och flera liknande fall på den Academedia-ägda friskolegruppen Mikael Elias-gymnasierna. Trycket från koncernen på de anställda är så hårt att lärarna inte vågar gå ut offentligt, trots att de på papperet har ”meddelarfrihet”.

Endast en lärare på Mikael Elias-gymnasiet i Eskilstuna, Jarl Schulz, har vågat gå ut med namn. Han berättar om hög personalomsättning, inställda lektioner, brist på kursmaterial och nationella prov som förvarades i pappkartonger i stället för i låsta skåp. Det fanns inga resurser att hjälpa elever i behov av stöd.

Efter artikeln i Svenska Dagbladet kontaktades journalisten av flera andra lärare med liknande berättelser.

I Sydsvenskans kommentar till skandalen heter det: ”Även om uppgifterna i reportaget vore regeln som bekräftar undantaget är de helt oacceptabla. Lika oacceptabelt som liknande uppgifter från kommunala skolor.”

Ja, tidningen slår huvudet på spiken. Konkurrensen om skolpengen och de billigaste eleverna korrumpierar alla skolor, privata liksom kommunala. Därför måste skolpengssystemet bort.

Men det inser inte Sydsvenskan. I stället föreslår den att ”de skolvårdande myndigheterna ska få mandat att genomföra externa kontroller!”

Ännu ett byråkratiskt kontrollsystem utöver alla de tidigare som kväver skolan i stället för att gå till roten av det onda och avskaffa skolpengen och vinstsystemet!

Skolornas kvalitet sjunker som en sten som kastats i en brunn.

GENERATIONSMÅLET - VAD ÄR MÅLET? AV BEGRIP

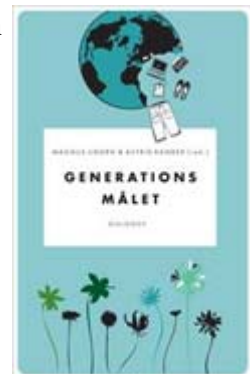
Det låter vackert, det svenska miljöpolitiska målet: ”till nästa generation lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser.” Men är det ett realistiskt mål?

I praktiken andas det lite av populism, att visa sin goda vilja. Det påminner om FN's s.k. millenniemål, att till år 2015 uppnå vissa sociala och materiella förbättringar i världen. Utan någon systemförändring, utan att den nyliberala ideologins konkreta fungerande ifrågasätts.

I veckan hölls ett releaseparty i Lund, på gammelsvenska en presentation av en ny bok om generationsmålet – utan drinkar men med en stor macka. Boken heter *Generationsmålet – kontroverser kring klimat och konsumtion*. Dialogos förlag 2013. Den tar sin avstamp i det av riksdagen för tre år sedan beslutade målet som det formulerats ovan.

Tio lundaforskare med vitt skilda uppfattningar och ämnesbakgrunder – ekonomisk historia, filosofi, historia, miljövetenskap, nationalekonomi, sociologi och statsvetenskap – har funderat över de sällan enkla frågorna om konsumtion och klimatpåverkan:

- Har vi i den rika världen en klimatskuld till fattigare länder?
- Kan vi rädda det globala klimatet genom att leva enklare, med färre prylar?
- Är Sverige ett föredöme i klimatarbetet, eller har vi bara flyttat problemen någon annanstans genom att importera en allt större del av de varor vi konsumerar?
- Hur ska då detta så kallade generationsmål kunna förverkligas? Vilka förändringar i vår livsstil krävs för att det ska vara möjligt? Vilket ansvar har vi som individer, och vilket ansvar har politikerna?

Slänger vi skräpet till våra fattigare grannar?

Det beror en hel del på hur man räknar. Den metod som kallas 'det ekologiska fotavtrycket' visar mycket tydligt att den rikare världens konsumtion överskrider den gräns som landets yta och befolkning sätter i det globala perspektivet. Dra ner på konsumtionen – den som baseras på import – borde väl vara en självklar konsekvens? Men när nu EU-regionen dras med stagnerade ekonomier, på väg att bli överkörda av asiatiska ekonomier med stor konkurrenskraft, då ägnar sig våra politiker bara åt att söka vägar att öka den ekonomiska tillväxten, allt annat lika. Det håller förstås inte.

Så långt går inte denna skrift i sin problematisering av frågorna. Men den pekar på många olösta frågor, bland dem styrmedel – de politiska instrument som ska förmå oss att göra ett kvalitativt språng bort från den ständigt växande materiella konsumtionen. Kanske intressantast är det kapitel där författarna jämför miljöpolitik med penningpolitiken: 1993 gavs riksbanken i uppdrag att via räntan hålla inflationen under kontroll. Ett uppdrag som ligger fast oavsett politisk majoritet. Är något liknande tänkbart när det gäller miljöfrågorna?

Knappast, svarar nog alla medverkande i denna antologi, redigerad av Magnus Jiborn och Astrid Kander.

REDUKTIONSFISKE I KÄLLBYDAMMARN: PÅ FREDAG KOMMER PROFFSFISKARE FRÅN RINGSJÖN AV GUNNAR STENSSON

När VA-Syd för fem år sedan tömde de grunda Källbydammarna för att rensa bort de lager av fågelspillning och förruttnade växtdelar som täckte cementbottarna, upptäckte de till sin förvåning att vattnet var fullt av fisk: karpar, mörtar, gäddor, abborrar, ål och braxen.

Tusentals fiskar blev liggande i vatten- pölarna och dyn med flämtande gälar och slakt sprattlande stjärtar. Frivilliga med håvar och hinkar räddade så många de kunde och släppte ut dem i Höje å. En stank av död fisk och förruttnad vass och säv vilade flera veckor tung över landskapet. Ett par cyklar, en barnvagn och några rostiga kundvagnar blev också synliga.

Den stora fiskmassakern visades både på Sydsvenskans hemsida och i Syd-Nytt och blev föremål för upprörda kommentarer. Vi berättade om den i något av Veckobladets novembernummer 2008, så det är bara att läsa. De tömda dammarnas cementbottnar skrapades sedan fria från dy och fisk och annan ävja innan de åter fylldes med vatten.

Fem år senare har det våldsamma ingreppet i ett fungerande ekosystem lett till problem. Fosforhalten i vattnet har ökat. Fågellivet har decimerats. Sothönsen som fanns i hundratal är helt försvunna. Svanarna likaså. Enstaka hägrar och storskarvar syns fortfarande. Visserligen har några flockar bläsänder nyligen återvänt, men frågan är om de kommer att stanna.

Samtidigt har dammarna blivit fulla av fisk. De fiskar som överlevde bottenskrapningen har fortplantat sig. Jag har skrivit flera krönikor om stora karpar som plöjer fram genom vattnet mellan säv och alger och småfisk som spritter och ibland slukas av häger och storskarv.

Nu ska de fyra dammarna närmast Värpinge rensas igen. Dammen vid järnvägen och den långa dammen berörs inte. Man tror nämligen att den ökande fosforhalten i vattnet beror på kombinationen alger och betande fisk.

Men den här gången ska det ske finare. VA-Syd genomför ett reduktionsfiske. Vattnet i dammarna sänks, men töms inte helt. Fisken samlas på de djupaste ställena och infångas sedan av hitresta fiskare från Ringsjön med not. Sedan separeras den, var och en efter sin art: ålarna hamnar i Höje å, karparna i särskilda karpdammar, rovfiskar som gädda och abborrar

släpps tillbaka i de dammar som inte berörs av reduktionen och mörtarna mals till fiskmjöl. Metoden är beprövad. Den har med gott resultat tillämpats både i Ringsjöarna och Finjasjön.

Jag gick runt dammarna idag, torsdagen den 22. Vid bortre delen av den långa dammen forsade vatten ur ett stort rör ner i ån. Den lilla dammen i mitten var nästan helt tömd. Endast några decimeterdjupa pölar med pilande fisk återstod. Bottensedimenten på cementbotten var tunna.

Jag pratade med några vandrare som jag brukar möta. Det är nog den giftiga blåstångens fel, sa en kvinna. Men då skulle väl inte fisken trivas som den gör, tyckte en äldre man. Hur kan fiskarna trivas och fåglarna avskräckas på samma gång? Vattnet har blivit grumligare, sa kvinnan. Har det? sa mannen. När vattnet blir grumligt fungerar inte fotosyntesen, sa kvinnan. De har i alla fall mätt upp mer fosfor, sa jag.

Två arbetare kom i en skåpbil och började arbetet att försöka få ratten till en ventil att lossna. Vi klarar det inte för hand, sa de. Vi måste få hit en maskin.

PÅ GYMNASIEMÄSSAN I ARENAN AV GUNNAR STENSSON

I lördags besökte jag gymnasiemässan på Arenan och träffade en del gamla kollegor från Katte, Spyken, Polhem och Vipan. Vi är förstas tvungna att vara här, sa en av dem.

Jag bläddrade igenom Katedralskolans stora broschyr på glansigt tjockt papper i flerfärgstryck. Där fanns åtminstone information om programmen. Plus en massa prat och bilder. En vanlig skolkatalog skulle ge bättre information, framkastade jag. Ja, och vara mycket billigare, fyllde någon i.

Vilsna föräldrar och ungdomar irrade omkring bland stånden. I varje stånd fanns ett par tre vuxna och fem sex elever. Jag fick med mig material från ett tjog skolor, ungefär. Det vägde ett par kilo. Informationsvärdet var lågt. Ingenstans fanns upplysningar om skolornas ekonomi. Jo, Jensen-gymnasierna påstår att de inte drivs av riskkapital utan är ett familjeföretag, vad det nu innebär.

Jag har broschyrerna framför mig nu. Jag ska inte upprepa flosklerna. De har redan gett mig huvudvärk. Ni ska slippa läsa vad det står i "Innovation Magazine 2013-2014. Teknik och entreprenörskap". Det är den mest påkostade broschyren. Enligt tumregeln kommer den från den sämsta skolan.

På slutet hittar jag en broschyr från Bergagymnasiet i Eslöv. När jag var aktiv inom Utbildningsnämnden för sju år sedan var det ett gymnasium med 1500 elever, många lärare i alla ämnen, som fungerade som en sorts miniuniversitet, och erbjöd rika valmöjligheter. Valen är färre nu, men Bergagymnasiet är fortfarande en bra skola, bättre än de friskolor eleverna hamnar i när de reser till Lund enligt systemet Fritt val Skåne. Så förstörs ett kulturarv.

Nu åker broschyrerna ner i en återvinningspåse. Skönt att slippa resursslöseriet och alla osanningarna! I Sydsvenskan läser jag att Ung vänster blivit utkörda när de försökt dela ut ett alternativt flygblad. Censur. Här är vinsten diktator.